

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ITINERARI[I] || ITALIAE || RERVMQ. ROMANARVM || LIBRI
TRES ||**

Schottus, Franciscus

Antverpiae, 1600

Baptistae Mantvani Testimonivm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70633)

planè situm à B. Virgine optatum (vt egomet intentius obseruauit) vestigia, quæ extare diximus, satis ostendunt. Idem fortasse in colle fratrum accidit : nam ex obscuris vestigijs indicari non potest. Fortassis idem quoque in Dalmatica sede vsu venit : nihil enim comperti habemus. Sanè res ipsa consentanea est. Sacrosanctam quippè domum duo præcipua mysteria, ortus B. Virginis, & æterni verbi conceptus insignem fecere : quorum ille ferè in autumnale, hic in vernum incidit æquinoctium. Igitur hand immetitò eam sol per vtrumque æquinoctium lustrat, sic prorsus vt vel illorum mysteriorum memor, & sub ortum & ante occasum Deiparam Virginem penè ambitiosè adire, & quodammodo salutare videatur.

BAPTISTAE MANTVANI
TESTIMONIUM.

Baptista igitur Mantuanus Theologus idem, Bac Poëta egregius initio suæ historiæ, egregium Aedi Lauretanæ tribuit testimonium, quod ab re non erit nostræ historiæ intexere. *Cum nuper, inquit, venissem ad sacratissimam Virginis Mariae sanctum domicilium, vidiissemq; qualia, & quanta Deus ostendit in eo loco miracula, & sua virtutis, atque clementia signa manifestissima; me subito horror inuasi, & visus sum audire vocem Domini loquentis ad Moysen. Non appropinques huc, solue calciamentum de pedibus tuis, locus enim in quo stas, terra sancta est.* Inde præfatus legisse se in templo Lauretano tabulam parieti affixam, situ & carie corrosam, in qua vnde, & quonam pacto locus ille tantam sibi vendicasset auctoritatem, conscripta erat historia, hæc inquam, præfatus adiecit:

E He-

Historia igitur in tabella continebatur eiusmodi; templū B. Dei Genitricis Lauretana quondā ipsius Virginis cubiculū fuit, in quo nata, nutrita, ab Angelo Gabriele salutata, & Spiritu sancto fuit obumbrata. Cætera inde persequitur, quæ à Preposito Teremano memoriæ prodita, & in Lauretana æde proposita diximus: vt ex Teremani tabula esse deprōpta satis appareat. Ad extremum augustissimæ huius Domus laudationem ingressus, eam non modò terrestri paradiso, vbi Eua ex Adæ latere efficta est; Monti Sinæo, vbi lex data; templo Salomonis præcipua numinis præsentia inclyto; Bethleemio antro, quæ cunabula fuerunt Saluatoris; Tabori monti, vbi Christus clarissima luce circumfusus apparuit cum Mose, & Helia colloquens; Monti Oliuarum, vnde Christus triumphans ascendit in cælum; verū etiam augustissimo Christi sepulchro, quo nihil in terris sanctius habetur, longè multumque anteponit: præcipuè quòd hīc Deus humanitate indutus fundamenta iecerit salutis humanæ. Cuius laudationis illa est insignis sanè, ac frugifera clausula, *Sed quid plura de Domus huius ineffabili dignitate cōmemorare pergō? libet mihi Iacob Patriarchæ sermone concludere: Terribilis est locus iste, non est hīc aliud, nisi domus Dei, & porta cali.* Ergo à Mantuano viro celeberrimo prodita literis est Lauretana historia, quæ ad eum diem sermonibus tantū vsurpabatur. Ex eo tempore vulgari cœpta, magno, vel Lauretanæ religionis incremento, vel mortalium bono. Namque ea, quam dico, historia breui volumine circumlata, cum auidè ac passim lectitaretur, plurimorum animos ad Lauretanam ædem vifendam colendamque pellexit.

Et in Agelariorum carmine Antonium Principem

cipem virum præter Piceni oram nauigantem
sic gubernator nauis affatur:

————— quod cornu Picentia contra
*Littora delubrum est illud venerabile magna
Matris, ab Assyriis quod Dij super aquora quon-
dam*

Huc manibus vexere suis. Et paulò post.

Laureta delubra vocant: neu crede superbam

Hanc adem venisse fretis: superaddidit ista

Templa sacerdotum Princeps ingentia Paulus.

Innocentio quoque VIII. Pontifice, qui se
ipse donis Virginem coluerat, Carmelitanorum
curæ Lauretana domus mandatur; quòd ean-
dem priusquam Galilæa discederet, curæ sibi
olim fuisse affirmarent: quo tempore Bapt.
Mantuanus Vicarius Carmelitarum Gene-
ralis Lauretanæ domus historiam à se conscri-
ptam Robureo Card. ordinis patrono anno
M. CCCC. LXXXIIX. inscripsit.

Societatis verò presbyteri acciti Lauretum, vt
domum pietate, audiendisque variarum lin-
guarum nationumque cõfessionibus augerent,
iussu Pontificis Iulij III. qui eis domicilium
ædificauit in edita parte, cum Canonicis: sug-
gerente Alberto Carpenfi Card. qui Lauretanæ
sedis patronus erat; anno huius sæculi L I V.
Misit verò P. Ignatius Loiola Societatis auctor
viros aliquot egregios, officiorumque, quos Ca-
sus conscientiz vulgò nominant, bene peritos:
vt refert Pet. Ribadeneira vitæ eius lib. IV. cap.
X. & Horatius Tursellinus lib. I I I. historiz
Lauretanz, cap. XII.